

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Pastelka, Praha 13, Horáková 2064

Horáková 2064, 155 00 Praha 5 - Stodůlky

Identifikátor: 600 037 614

Termín konání orientační inspekce: 2002-02-04, 2002-02-05, 2002-02-06

Čj.	010 136/2002-1505
Signatura	oa5av119

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále jen MŠ) byla uvedena do provozu v roce 1988 jako čtyřtřídní, několik let je však počet tříd zvýšen, v současné době na šest dopoledne a čtyři v odpoledních hodinách. Počet zapsaných dětí činí 120, což je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol (130) i schválenou Výjimkou z počtu zapsaných dětí, která zahrnuje i několik dětí mladších tří let. Ve dvou třídách předškolních dětí je zařazeno i 13 dětí s odloženou povinnou školní docházkou (dále jen OŠD). Rozhodnutí ředitelů příslušných základních škol jsou doložena. Mateřská škola Pastelka byla usnesením Městské části Praha JZM ze dne 24. 10. 1994 zřízena ke dni 1. 1. 1995 jako příspěvková organizace s právní subjektivitou na dobu neurčitou. Úplné znění zřizovací listiny s účinností od 1. 1. 2001 doplňuje aktuální změny v souladu s platnou legislativou a její nedílnou součástí je statut mateřské školy. Vymezuje jako základní účel a předmět činnosti péči o všestranný rozvoj dětí. Statutárním orgánem MŠ je ředitelka školy, která byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení dne 1. února 1993. Budova MŠ je účelové zařízení sídlištního typu, umístěné v těsné blízkosti stanice metra. Součástí školy je školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Orientační inspekce byla zaměřena na hodnocení kvality vzdělávání a podmínek vzdělávání formou hospitací ve čtyřech třídách u pěti učitelek, následnými rozbory pedagogické práce vedenými ředitelkou, kontrolou dokumentace tříd a školy.

Řízené a spontánní činnosti

Vzdělávací činnost je plánována formou třídních ročních programů s následným vymezením témat v měsíčním horizontu. Forma zpracování je jednotná, rozdíly jsou v kvalitě realizačních prostředků. V některých třídách učitelky plánují cíle i obsah činností, někde pouze cíl, občas dochází i k záměně úkolu s obsahem. Témata jsou vybírána nejen vzhledem k ročním obdobím, ale i vzhledem k pravidelným školním událostem (zápis do ZŠ, svátky knihy, závěr školního roku apod.). Způsob plánování dle vzdělávacích složek pomáhá učitelkám dodržet rovnoměrnost realizovaných vzdělávacích oblastí. Stanovené cíle jsou přiměřené věku dětí, rozdělení dětí do tříd dle věku nenutí učitelky diferencovat požadavky na věkově jednotnou skupinu již v plánování. Spontánní činnosti jsou plánovány především na odpolední dobu či na dobu pobytu venku. Zpracování plánů individuálního rozvoje pro děti s OŠD stanoví jednotné záměry v obou předškolních třídách, doplněné v jedné ze tříd zápisy z pedagogického pozorování. Rodiče se na přípravě individuálních plánů nepodílejí, ani s nimi nejsou seznamováni.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a devět učitelek, které zajišťují vzdělávací proces v šesti třídách. Kromě absolventky pedagogického lycea, která je přijata na dobu určitou jako zástup, splňují všechny pedagogické pracovnice podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka má 44 let pedagogické praxe, všechny učitelky jsou ve věkové kategorii do třiceti pěti let, s délkou praxe v rozmezí pěti až šestnácti roků. Věková vyrovnanost i fakt, že pedagogická činnost učitelek probíhala již v nových moderních podmínkách předškolní výchovy a na základě demokratických principů osvětluje určitou pozitivní podobnost ve způsobu realizace pedagogického procesu.

Vybavení mateřské školy je moderní, účelné a estetické. Předškolní třídy mají prostory

přiměřené počtu zapsaných dětí (každá třída má dvě prostorné místnosti, přilehlé hrací kouty, sociální zařízení a šatny). Stejně prostory jsou v přízemí, ovšem pro čtyři třídy, které jsou mezi sebou oddělené hrnovacími dveřmi. V dopoledních hodinách zde probíhá provoz ve všech čtyřech místnostech buď odděleně, nebo mohou děti volit činnosti i v další místnosti, a to jak činnosti spontánní, tak řízené. Tento způsob práce má svá pozitiva i negativa, ovšem vzhledem k tomu, že dvě třídy byly v době konání inspekce na škole v přírodě, nelze jej posoudit. Vybavení hračkami, pomůckami, didaktickou technikou i sportovním náradím je optimální. Každá třída má svůj specifický ráz daný zájmem učitelek o určitou vzdělávací oblast i schopnostmi učitelek a dětí ve výtvarné a pracovní sféře. Výtvarné práce dětí tvoří výzdobu šaten i chodeb, ve třídách se děti podílejí na výzdobě především konstruktivní tvorbou, kterou mohou průběžně dotvářet a měnit. Vybavení dětských koutků zahrnuje i klasickou a moderní dětskou literaturu a časopisy.

Přilehlá zahrada je členitá, dobře vybavená sportovními i rekreačními prvky pro hry a volný pohyb dětí. Problematické je udržování čistoty a bezpečí, neboť těsná blízkost stanice metra sebou kromě výhod nese i negativní důsledky v podobě odhozených injekčních stříkaček a odpadků. Provozní zaměstnanci musí denně provádět kontrolu a úklid zahradních prostor.

Základní cíl ročního plánu spočívá ve vytváření nových forem práce s dominancí her, využívání skupinových a individuálních aktivit. Tento způsob je v praxi beze zbytku naplňován. Prostor pro spontánní činnosti je dostatečně široký v době scházení dětí i v průběhu celého dne. Organizace přechodů mezi jednotlivými činnostmi je uskutečňována možností samostatných odchodů ke hrám, z nichž potom vycházejí další řízené aktivity. Dětem je vždy dána možnost společných řízených aktivit se nezúčastnit a pokračovat ve volné hře. Důsledně je sledována přiměřenost v čase i obsahu, dokončování činností je individuální. Režim dne je sestaven variabilně, o časovém rozmezí jednotlivých činností rozhoduje učitelka každý den s ohledem na volený program. Pevně je stanovena pouze doba scházení, rozcházení, oběda a odpočinku (pro nejstarší děti je od pololetí odpočinek na lehátkách vynechán). Pitný režim je zajišťován, ale jeho efektivita je nízká.

Pro rozvoj talentů škola pořádá kroužky - hudebně pohybový, seznamování s anglickým jazykem (vlastními silami), keramický a předplavecký výcvik (mimo školu - lektorsky). Několikrát ročně je organizována škola v přírodě.

Organizace, formy a metody při spontánních činnostech byly voleny nenásilně, převážně vycházely z přání dětí. Námětové hry byly částečně řízené učitelkou, rozvíjené přidáváním materiálů i přímou spoluúčastí učitelky. Dostupnost hraček a jejich atraktivnost podmiňovaly efektivitu využívání. Volný pohyb umožňovaly prostory tříd a heren i vybavení sportovním náradím. Zaujetí při hrách vedlo děti k přirozené kázni, prvky agresivního chování nebyly zaznamenány.

Část řízených aktivit byla organizována jejich integrací do her, část měla frontální formu, ovšem převážně skupinového charakteru (nízký stav dětí z důvodů školy v přírodě). Organizace umožňovala všem dětem aktivní uplatnění a seberealizaci. Učitelky zařazovaly prvky tvořivé dramatiky, smyslové výchovy a využívaly emocí dětí. Metody vedoucí k cíli byly průběžně posilovány, učitelky vytvářely prostor pro samostatné a aktivní učení. Pozitivní byla schopnost učitelek umožnit dětem vyjádřit vlastní názor. Při plnění cílů mohly děti využít i alternativní způsoby řešení. Prožitky a city byly využívány i při pohybových aktivitách, které měly formu ranního cvičení či vyjadřování pohybu prostřednictvím doprovodných říkadel a pohybových her. Fyzická náročnost byla přiměřená věku a schopnostem dětí, vhodně byla zařazována relaxace a břišní dýchání. Všechny činnosti vycházely z plánu týdne, tématická návaznost prohlubovala a usnadňovala osvojování nových poznatků.

Motivace integrovaných pedagogických činností využívala citových prožitků dětí, byla velmi účinná a přispívala k navození a udržení aktivního zájmu dětí o řízenou činnost. Důsledná příprava učitelek na vzdělávací aktivity zahrnovala časté střídání činností, motivace byla používána se stupňující gradací až do závěru činností, kdy bylo využíváno pozitivního hodnocení, ale i vedení dětí ke kladnému sebehodnocení a hodnocení druhých. Sebedůvěra dětí tak byla úspěšně posilována. Důvěra dětí k dospělým byla patrná i ve vztahu k cizím osobám. Děti přirozeně projevovaly ve svém vystupování jistotu. Jen ojediněle převládala snaha učitelky o úspěšné provedení stanoveného cíle nad motivací.

Atmosféra ve všech třídách byla příznivá a podnětná. Učitelky navozovaly přirozené komunikační prostředí s možností spontánních projevů dětí jak při hrách, tak při řízených aktivitách. Komunikace byla výrazně postavena na partnerské úrovni dětí a dospělých. Důsledně byl sledován mluvní projev dětí po stránce vyjadřovacích schopností i gramatické správnosti řeči, učitelky zařazovaly logopedické chvíle zaměřené na uvolňování mluvidel i prevenci. Ředitelka provádí logopedickou prevenci plánovitě pod dohledem klinického logopeda a spolupracuje s rodiči.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování vzdělávací práce má v jednotlivých třídách různou kvalitu. Soulad se stanovenými koncepčními cíli je v praxi naplňován prostřednictvím každodenních činností. Úroveň plánování a přípravy je velmi dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti (personální, materiální i psychohygienické) jsou zajišťovány příkladně.

Sledovaná organizace činností, použité formy a metody byly promyšlené a efektivní. Dominantní činností dětí byla ve všech třídách hra, do které byly řízené aktivity začleněny, nebo z ní vycházely. Účinnost motivačních činitelů a vedení dětí k sebehodnocení bylo úspěšné. Úroveň spolupráce a komunikace byla vytvářena na partnerské bázi dětí a dospělých a byla stejně jako předchozí pedagogické prostředky vynikající.

Vzdělávací proces je z pohledu orientační inspekce zajišťován na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy je rámcově postavena se zřetelem k podmínkám školy i závěrům z poslední inspekce v roce 1997. Roční plán již obsahuje převážně cíle střednědobé, které jsou pedagogickými pracovníky v praxi naplňovány, přestože v krátkodobém plánování nejsou zřetelně vyznačeny. Systém plánů v jednotlivých oblastech chodu školy je vytvořen v obecné rovině, cíle jsou pouze stručně nastíněny. Seznámení rodičů s koncepčními záměry nebylo v zahajovací společné schůzi provedeno, program jednání obsahuje spíše organizační problematiku a nabídku nadstandardních aktivit.

Organizování

Pravidla organizačního uspořádání jsou vymezena v Organizačním a Vnitřním řádu školy. Podíl zaměstnanců na řízení je stanoven v Ročním plánu, kde jsou na jednotlivé pracovníky delegovány dílčí kompetence. Nejvyšší podíl na řízení je převáděn na ekonomku školy,

zástupkyni a částečně na vedoucí školní jídelny. Většinu pravomocí si ředitelka ponechává. Vnitřní řád školy stanoví převážně povinnosti rodičů, méně jejich práva, která však v praxi škola rodičům poskytuje (vstup do tříd, pobyt při adaptaci dítěte, delší doba pro přivádění dětí apod.) Režim dne je sestaven v souladu s psychohygienickými požadavky a potřebami dětí předškolního věku.

Povinná dokumentace je vedena systematicky a důsledně, drobné nedostatky v evidenčních listech byly v průběhu inspekce odstraněny.

Organizace provozních a pedagogických porad je funkční, jejich četnost je adekvátní potřebám vzdělávacího procesu i potřebám organizačního zajišťování akcí. Zápisy z porad dokladují řešení problémů vzdělávacího procesu i způsob jeho kontroly. Menší pozornost je věnována kontrole naplňování závěrů z jednání, chybí podpisy zúčastněných. Informace pro zaměstnance jsou dále předávány osobním kontaktem a formou zpráv na vývěškách.

Včasná a pravidelná informovanost rodičů je zajištěna formou nástěnek v šatnách, kde se mohou seznamovat i s výtvarnými pracemi dětí, prostřednictvím třídních schůzek a společných akcí (brigády, besídky) a zejména osobními rozhovory při předávání dětí. Vzdělávací program a koncepční záměry nejsou s rodiči konzultovány, učitelky do šaten nevyvěšují ani týdenní témata, seznamování s každodenními činnostmi závisí na přenosu dětí. Škola zprostředkovává rodičům kontakt na odborníky z pedagogicko - psychologické poradny, ze Speciálního pedagog. centra a logopedii. Funkční je i spolupráce se základními školami v okolí, do ZŠ Brdičkova děti docházejí na keramický kroužek.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení je v základní podobě vytvořen v Ročním plánu a Organizačním řádu školy. Ředitelka má demokratický styl řízení, respektuje potřeby jednotlivců a dokáže je motivovat vlastním příkladem. Podporuje další kariérní růst učitelek formou vlastního metodického vedení (spoluúčast na hospitacích ředitelky, zadávání studijních materiálů), využíváním nabídky Pedagogického centra. Vzdělávací akce vybrané učitelkami schvaluje ředitelka s ohledem na potřeby školy. Do metodického vedení začínající učitelky bez pedagogické a odborné způsobilosti zapojuje ředitelka i zkušenou kolegyni. V systému vedení a motivování pracovníků ředitelka využívá slovní i diferencovanou finanční motivaci.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je uskutečňován formou namátkových vstupů, hospitační činnosti, vzájemných hospitací a sledování vedení dokumentace tříd. Kontrolou provozní oblasti školy jsou pověřeny ekonomka a vedoucí školní jídelny. Ředitelka se zaměřuje především na kontrolu pedagogického procesu, frekvence hospitační činnosti je přiměřená vzhledem k počtu a stabilitě učitelek. Předností hospitačních záznamů je vymezení kladů i nedostatků, chybí však doporučení pro další práci a záznam o projednání hospitačních závěrů s učitelkou. Ředitelka sleduje naplňování cílů stanovených učitelkou, nikoliv vlastní cíl vzhledem k plnění koncepčních záměrů. Při rozborové činnosti ředitelka prokázala především snahu o pozitivní motivaci učitelek do další pedagogické činnosti, méně již konkrétní analytický rozbor.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování i koncepční cíle jsou reálné, pojaté jako ucelený systém plánů v rámci širší. Nedostatkem je absence konkrétních prostředků realizace ve všech oblastech chodu školy.

Úroveň plánování je průměrná.

Organizační struktura zařízení je funkční, odpovídá konkrétním potřebám školy. Úroveň je velmi dobrá.

Vedení a motivování lidí je důsledné, s jasně stanovenými pravidly. Úroveň je příkladná.

Kontrolní mechanizmy jsou ředitelkou realizovány s drobnými nedostatky. Úroveň je velmi dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti jsou zajišťovány velmi dobře.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Předmětem kontroly bylo hospodaření s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na rok 2000.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Dle poslední třetí úpravy rozpočtu k 1. 10. 2000 byly mateřské škole přiděleny prostředky rozčleněné na finanční zajištění předškolního zařízení, školního stravování a škol v přírodě. Porovnáním rozpisu rozpočtu s výkazem zisků a ztrát za příslušné období bylo zjištěno dodržení závazného ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů a vyrovnané hospodaření za sledované období. Prostředky byly čerpány plynule a byly využity na mzdy zaměstnanců školy, zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci a ostatní neinvestiční výdaje. Kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno řádné zaúčtování veškerých státem přidělených finančních prostředků. Doklady mají v souladu se zákonem o účetnictví veškeré náležitosti.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Finanční prostředky určené na mzdy zaměstnanců školy byly čerpány v souladu s platnou legislativou, limit prostředků na platy a na ostatní platby za provedenou práci nebyl překročen, rovněž tak byl dodržen limit počtu pracovníků, což vyplývá i z výkazu P 1-04. Namátkovou kontrolou personální dokumentace nedošlo k pochybení při zařazování pedagogických i provozních zaměstnanců do platových tříd, drobné nedostatky byly shledány v uvádění nesprávných dat na platových výměrech, u dodatku k pracovní smlouvě není uvedeno, ke které pracovní smlouvě se vztahuje. Pro vyplácení osobních příplatků a odměn má ředitelství školy stanovena přesná kritéria se kterými byli zaměstnanci školy seznámeni.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finanční prostředky přidělené mateřské škole ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje byly čerpány především na hračky a učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků a pojištění zaměstnanců. V kontrolovaném roce 2000 byl limit těchto prostředků mírně překročen, což řešil ředitel Školského úřadu v Praze 5 finančním postihem ředitelky.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky přidělené mateřské škole ze státního rozpočtu jsou využívány účelně a efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola poskytuje významnou metodickou pomoc v oblasti účetnictví bez jakéhokoli nároku na odměnu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 9. 4. 1994, úplné znění Zřizovací listiny ze dne 1. 6. 2001, Statut mateřské školy ze dne 12. 9. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j. SKU05/3639/2001, ze dne 2. července 2001
- Výjimka z počtu zapsaných dětí na školní rok 2001/02
- Evidenční listy, docházky, Přehled výchovné práce 4x
- Organizační řád, Vnitřní řád školy, Režim dne
- Roční plán školy, roční, měsíční a týdenní tematické plány
- Zápisy z pedagogických a provozních porad, z hospitací, z jednání s rodiči
- Jmenovací listina ředitelky školy ze dne 14. 12. 1992
- Personální dokumentace
- Vnitřní platový předpis aktualizovaný k 1. 1. 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí 2000 ze dne 8. 1. 2001
- Třetí úprava rozpočtu k 1. 10. 2000
- Výkaz zisku a ztráty PO (UČ ROPO 4-02) za rok 2000
- Kniha faktur, účetní deník, faktury za učební pomůcky vše za rok 2000
- Inspekční podkladová dokumentace

ZÁVĚR

Vynikající úroveň vzdělávání je výrazně podmíněna osobností ředitelky, která vytváří pro učitelky podmínky k dalšímu odbornému růstu i k uplatňování nových moderních metod práce. Vedení a motivování lidí zvládá ředitelka především schopností respektovat členky kolektivu a stimulovat je vlastním příkladem. Pozitivní je i věková blízkost učitelek a vzácně vyrovnaná úroveň vedení pedagogického procesu ve všech sledovaných třídách. Kvalitní vzdělávací činnost učitelek vede ředitelku k převážně kladnému hodnocení bez hlubší evaluace. Podmínky vzdělávání jsou z pohledu orientační inspekce zajišťovány velmi dobře.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Marcela Jüstelová

V Praze dne 11. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. února 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marie Zikmundová	Zikmundová v.r. podpis
------------------	---------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-03-05	010 224/02-1505
Zřizovatel	2002-03-05	010 225/02-1505

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány